

AFN 2018/281

Bilaga 1: Risk- och konsekvensanalys, internbudget 2019

I tabell 1 redovisas identifierade risker och vilka konsekvenser de kan medföra, hur stor påverkan risken bedöms medföra ekonomiskt och hur sannolikt det är att den inträffar.

Tabell 1: Identifierade risker per verksamhetsområde, potentiell påverkan ekonomiskt och sannolikhet

Risk- och konsekvensanalys Arbets- och företagsnämndens verksamhet 2019				
Verksamhet	Risk	Konsekvenser	Ekonomisk risknivå (Mkr)	Sannolikhe t att risken uppstår
Vuxenutbildning, check	Färre kunder får godkänt betyg Lång tid att genomföra utbildning Fler kunder söker vuxenutbildning Fler kunder med utbildningsplikt Fler leverantörer Förändrade förutsättningar hos leverantörer Färre leverantörer	Färre går vidare till egen försörjning Ökade kostnader och längre tid att komma till egen försörjning Ökade kostnader Ökade kostnader Ökade kostnader Ökat utbud men risk för kvalitetsbrister Kvalitetsbrister Begränsad valfrihet och begränsat utbud	1. 2 * 2. 2 * 3. 3 4. 3 5 (se I-2) 6 (se I-2) 7	I. Låg 2. Låg 3. Medel 4. Medel 5. Låg 6. Låg 7. Hög
Svenska för invandrare, check	Färre kunder får godkänt betyg Lång tid att genomföra utbildning Fler kunder t.ex. vid ny flyktingvåg Ökad andel avbrott Fler leverantörer Förändrade förutsättningar hos leverantörer Ojämna volymer hos leverantör Färre leverantörer	Färre går vidare till egen försörjning Ökade kostnader och längre tid att komma till egen försörjning Ökade kostnader Tar lång tid att slutföra sfiutbildningen Ökat utbud men risk för kvalitetsbrister Kvalitetsbrister Svårplanerad verksamhet, risk för kvalitetsbrister Begränsad valfrihet och begränsat utbud	1. 5 * 2. 2 * 3 (statsbidrag) 4 (se 2) 5 (se 1-2) 6 (se 1-2) 7 se (1-2) 8	I. Medel 2. Medel 3. Medel 4. Medel 5. Låg 6. Låg 7. Hög 8. Hög

Arbetsmarknadsinsatser, check	Fler kunder än beräknat Lång insatstid Fler leverantörer Förändrade förutsättningar hos leverantörer Ojämna volymer hos leverantör Färre leverantörer Oklar ansvarsfördelning mellan kommun, AF och FK	Ökade kostnader Ökade kostnader och längre tid till egen försörjning Ökat utbud men risk för kvalitetsbrister Kvalitetsbrister Svårplanerad verksamhet, risk för kvalitetsbrister Begränsad valfrihet och begränsat utbud Ökade kostnader	1. 5 2. 5 * 3 (se 2) 4 (se 2) 5 (se 2) 6 7. 2 *	I. Medel 2. Medel 3. Låg 4. Låg 5. Medel 6. Hög 7. Medel
Arbetsmarknad, övrigt	Ej uppfyllda volymer i avtalad verksamhet	Outnyttjade resurser	-	Medel
Samhällsorientering, kundval	Nedläggning av kundvalet	Problem vid övergången	-	Låg
Ekonomiskt bistånd	I. Fler hushåll i behov av försörjningsstöd Z. Fler hushåll i behov av tillfälligt boende Bristande personella resurser	Högre biståndskostnader Högre bistånds(relaterade)kostnader Kompetensbrist som leder till försenade och/eller felaktiga beslut och utbetalningar	1. 10 2. 3 3. 3	I. Medel 2. Medel 3. Hög
Ensamkommande barn	Faktiska intäkter motsvarar inte reserverade/budgeterade intäkter Kostnader som inte ersätts (till fullo) av statsbidrag eller finns i budget	 Nödvändig avskrivning av felaktigt budgeterade/reserverade intäkter Kostnader som överstiger budget 	1: 10, 5 (2017, 2018) 2. 5	1: Medel, Låg (2017, 2018) 2. Medel
Nyanlända flyktingar	 Färre anvisade än beslutat Fler anvisade än beslutat 	I. Fasta kostnader som inte matchas av intäkter Z. Ökade kostnader och dyrare lösningar	I. se scenario ett 2. se scenario två	I. Medel 2. Låg
Nyanlända flyktingar, bostadsförsörjning	Större behov av anpassning/återställande än beräknat Lägre behov av bostäder än beräknat Större behov av bostäder än beräknat Suboptimal förändring av kommunens bostadsbestånd	Högre kostnader än budgeterat Högre kostnader för tomhyror än budgeterat Högre kostnader p.g.a. fler och dyrare tillfälliga boendelösningar Högre kostnader p.g.a. suboptimal matchning mellan hushåll och bostäder	1. 3 2. 10 3. 5 4. 5	I. Hög 2. Hög 3. Låg 4. Medel
Nämnd	-	-	-	-
Myndighet och huvudmannaskap	Volymökning i verksamheten Hög personalomsättning Ökad arbetsbelastning Långsam/stoppad digitalisering Bristande rekryteringsunderlag Högt organisatoriskt förändringstryck	Kostnader för rekrytering och ev konsulter under omställning Kostnader för rekrytering och ev konsulter under rekrytering Högre sjukskrivningstal och ev konsultkostnader, bristande kvalitetsuppföljning Högre personalrelaterade kostnader än beräknat Kostnader för konsulter under rekrytering Temporärt mindre effektiv handläggning och ev konsultkostnader	1. 5 2. 5 3. 3 * 4. 2 5. 2 6. 1	I. Låg 2. Hög 3. Medel 4. Hög 5. Hög 6. Medel

Digitalisering	Bristande projektplanering eller projektstyrning Oväntade händelser i befintliga system Bristande verksamhetsnära resurser	Kostnader för projekten ryms inte i budget Kostnader för ej budgeterade digitaliseringsaktiviteter Kostnader p.g.a. försening av projekt	1. I 2. I 3. I	I. Medel 2. Medel 3. Hög
Dödsbohandläggning	-	-	-	-

^{*} Betyder att en del av kostnaden uppstår inom verksamheten ekonomiskt bistånd

I tabell 2 presenteras pågående eller planerade åtgärder för de risker som har ekonomisk påverkan och har en hög sannolikhet att inträffa alternativt har en medelhög sannolikhet att inträffa och har en potentiell ekonomisk påverkan i storleksordningen tre miljoner kronor och uppåt.

Tabell 2: pågående eller planerade åtgärder för att minska sannolikhet att risk inträffar och/eller dess ekonomiska påverkan

Verksamhet	Risk	Åtgärder
Vuxenutbildning, check	Fler kunder söker vuxenutbildning Fler kunder med utbildningsplikt	I-2. Noggrann uppföljning av utfall per månad för att snabbt fånga upp trender och vidta åtgärder, t ex begränsa antagning för vissa personer utanför nämndens målgrupper etc. Nära kontakt och dialog med Arbetsförmedlingen i syfte att stämma av trender och individuella fall.
Arbetsmarknadsinsatser, check	I. Fler kunder än beräknat Lång insatstid 3. Ojämna volymer hos leverantör	 Noggrann uppföljning av utfall per månad för att snabbt fånga upp trender och kunna vidta åtgärder, t ex ändra ersättning, styra mot billigare insatser etc. Nära kontakt och dialog med Arbetsförmedlingen i syfte att stämma av trender och individuella fall. Automatisering av delprocesser i handläggningen för att kunna möta ökad efterfrågan. Analys av resultat och dialog med leverantörer för att identifiera potentiella förbättringsområden och inleda åtgärder och insatser. Frekvent dialog med leverantörer om kundunderlag och verksamhetsutveckling. Varning och avauktorisation vid stora kvalitetsbrister.
Ekonomiskt bistånd	Fler hushåll i behov av försörjningsstöd Fler hushåll i behov av tillfälligt boende Bristande personella resurser	I. Proaktiva åtgärder inom annan verksamhet som t ex vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser. Nära dialog med andrainterna processer och myndigheter, t ex AF och FK, i syfte att identifiera behov och sätta in rätt stöd i rätt tid. Reaktiva åtgärder genom målgruppsanpassade stöd och satsningar, t ex på hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd. 2. Fortsatt bosökarstöd, eventuell utökning vid behov. 3. Pågående och kommande aktiviteter för att förbättra arbetsmiljö och arbetssätt, beredskap för snabb rekrytering och konsultavrop vid behov.

Ensamkommande barn	Faktiska intäkter motsvarar inte reserverade/budgeterade intäkter Kostnader som inte ersätts (till fullo) av statsbidrag eller finns i budget	I. Överklagande av samtliga avslagna återsökta medel som beror på olika bedömningar av LVU-liknande skäl 2. Löpande dialog med omsorgsprocessen för att säkerställa att individer får stöd från rätt nämnd. Kontinuerlig uppföljning av utfall för att snabbt fånga upp trender, identifiera rot-orsaker och vidta eventuella åtgärder, som exempelvis flytt från ickefungerande boendeverksamhet, olika typer av stöd etc.
Nyanlända flyktingar	Farre anvisade än beslutat Fler anvisade än beslutat	I-2. Noggrann koll på Migrationsverkets prognoser och beredskap för snabb omställning av avtalad verksamhet, antal genomgångsbostäder och i eventuellt även myndighets- och huvudmannaorganisation. Cirka 6 månaders omställningstid vid färre anvisade, cirka 3 månaders omställningstid vid fler.
Nyanlända flyktingar, bostadsförsörjning	Större behov av anpassning/återställande än beräknat Lägre behov av bostäder än beräknat Suboptimal förändring av kommunens bostadsbestånd	I-3. löpande dialog med enheten för fastighetsförvaltning i syfte att fatta bästa möjliga beslut om anpassningar av beståndet både i antal, typ av bostäder och lösningar för anpassning/återställande. Utreda möjligheten att förmedla tomma bostäder i beståndet under kortare tid till studenter genom privat aktör.
Myndighet och huvudmannaskap	 Hög personalomsättning Ökad arbetsbelastning Långsam/stoppad digitalisering Bristande rekryteringsunderlag 	I-2. pågående och kommande aktiviteter för att förbättra arbetsmiljö och arbetssätt, beredskap för snabb rekrytering vid behov 3. Fokus på framdrift av prioriterade digitaliseringsprojekt och tydligt kravställande på underleverantörer och projektdeltagare 4. Headhunting vid behov, stärka arbetsgivarvarumärket genom samma åtgärder som för risk I-2.
Digitalisering	Bristande verksamhetsnära resurser	Pågående och kommande aktiviteter för att förbättra arbetsmiljö och arbetssätt, beredskap för snabb rekrytering vid behov.

För att illustrera den ekonomiska risken vid stora förändringar i mottagandet av anvisade nyanlända i förhållande till det beslutade anvisningstalet för 2019 har två olika scenarier använts, se tabell 3. I det första görs antagandet att mottagandet på årsbasis blir 90 personer lägre än anvisningstalet och i det andra antagandet görs antagandet att mottagandet blir 90 personer högre än anvisningstalet.

Tabell 3: Scenarier

Scenarier för Arbe	ets- och företagsnämndens verk	samhet 2019		
Scenario	Påverkan på verksamhet	Ekonomisk påverkan	Ekonomisk risknivå (Mkr)	Sannolikhet för scenario
l: 50 procent färre anvisade än beslutat	I. Upp till 90 färre kunder i sfi och samhällsorientering, något lägre volymer för vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser (påverkas först år 2) och behov för upp till 90 färre personer i avtalad verksamhet inklusive etableringsstöd och bosökarstöd. 2. Upp till 45 personer färre med behov av ekonomiskt bistånd.	I. Fasta kostnader som tar tid att påverka men rörliga kostnader som minskar i takt med efterfrågan. 2. Minskade schablonintäkter för etableringsperioden motsvarande upp till 90 personer. 3. Lägre kostnader (än beräknat) för ekonomiskt bistånd i takt med att färre än planerat anvisas till kommunen. 4. Högre tomhyror motsvarande bostäder för cirka 90 personer, men lägre återställandekostnader på grund av färre flyttar. 5. Kostnader för överkapacitet i myndighets- och huvudmannaorganisationen.	10	Medel
2: 50 procent fler anvisade än beslutat	I. Upp till 90 fler kunder i sfi och samhällsorientering, något högre volymer för vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser (påverkas först år 2) och behov för upp till 90 fler personer i avtalad verksamhet inklusive etableringsstöd och bosökarstöd. 2. Upp till 45 personer fler med behov av ekonomiskt bistånd.	1. Ev konsultkostnader under rekrytering och rörliga kostnader som ökar i takt med efterfrågan. 2. Ökade schablonintäkter för etableringsperioden motsvarande upp till 90 personer. 3. Högre kostnader (än beräknat) för ekonomiskt bistånd i takt med att fler än planerat anvisas till kommunen. 4. Lägre tomhyror motsvarande bostäder för cirka 90 personer, men högre återställandekostnader på grund av fler flyttar och risk för dyra boendelösningar i hotell eller vandrarhem. 5. Kostnader vid underkapacitet i myndighets- och huvudmannaorganisationen (rekrytering, konsulter, sjukfrånvaro mm)	20	Låg

För respektive scenario finns påverkan både på kostnader och intäkter som delvis tar ut varandra. Ett mindre mottagande än beräknat medför lägre intäkter som till del kompenseras av lägre kostnader. I detta scenario är den största risken fasta kostnader som tar tid att ställa om, bland annat i form av personalkostnader och tomma bostäder. Vid ett

högre mottagande än beräknat blir intäkterna högre, vilket kompenserar för en stor del av de ökade kostnader som medföljer. I detta scenario är den största risken höga kostnader för tillfällig personalförstärkning i form av konsulter och användande av dyra hotell-lösningar vid brist på bostäder för sociala ändamål.

I november 2018 är det mycket osäkert om det svenska flyktingmottagandet kommer att vara samma som eller större eller mindre än Migrationsverkets planeringsantagande för 2019, samt om detta hinner påverka kommunmottagandet under året. Det är dock något mer sannolikt att mottagandet blir samma som eller mindre än planerat, än att det blir större.

Eftersom sannolikheten att scenario två inträffar är låg kan slutsatsen dras att volymrelaterade förändringar i förhållande till anvisningstalet inte kommer att ha så stor negativ påverkan på det ekonomiska resultatet under 2019. Mer troligt är att en eller flera av de övriga risker som identifierats realiseras och får stora ekonomiska konsekvenser. Det är således av yttersta vikt att arbeta med förebyggande åtgärder och noggrann och frekvent uppföljning av verksamheten för att kunna ställa om så snabbt som möjligt vid ändrade förutsättningar.